

Persbericht

PB12-032
15 mei 2012
9.30 uur

Economie 1,1 procent gekrompen

- In eerste kwartaal 1,1 procent krimp t.o.v. een jaar eerder
- Investerings 4,2 procent lager
- Consumptie huishoudens 1,1 procent lager
- Uitvoer 3,8 procent hoger
- 0,2 procent krimp t.o.v. vierde kwartaal
- Iets minder banen

Volgens de eerste, voorlopige raming van het CBS is de Nederlandse economie in het eerste kwartaal van 2012 met 1,1 procent gekrompen ten opzichte van een jaar eerder. Vooral de investeringen en de consumptie liepen sterk terug. De uitvoer groeide wel. Ten opzichte van een kwartaal eerder kromp de economie met 0,2 procent. Daarmee zat Nederland ook in het eerste kwartaal nog in een recessie. Het eerste kwartaal van 2012 kende één werkdag meer dan het eerste kwartaal van 2011.

Derde kwartaal met krimp

Met de krimp van 0,2 procent slonk de economie voor het derde achtereenvolgende kwartaal ten opzichte van een kwartaal eerder. Volgens de gangbare definitie is er bij twee of meer achtereenvolgende kwartalen van krimp sprake van een recessie. In het vierde kwartaal van 2011 kromp de economie met 0,7 procent en in het derde met 0,4 procent.

Investerings fors gedaald

De belangrijkste reden voor de krimp in het eerste kwartaal is de afname van de investeringen. Die waren 4,2 procent lager dan een jaar eerder. Vooral de bouwinvesteringen liepen terug. Dit kwam vooral doordat er minder kon worden gewerkt. Er was meer vorstverlet en een groter deel van de kerstvakantie in de bouw viel in januari.

Consumptie verder verminderd

De verdere daling van de consumptie door huishoudens versterkte de economische teruggang. De consumenten besteedden 1,1 procent minder dan een jaar eerder. De consumptie loopt al terug vanaf het eerste kwartaal van 2011. In het eerste kwartaal van 2012 werden er met name veel minder auto's verkocht dan een jaar eerder. Ook aan woninginrichting werd minder besteed. Voor het eerst sinds lange tijd werden er wel weer meer voedingsmiddelen en kledingstukken gekocht.

De consumptie door de overheid was in het eerste kwartaal 0,3 procent lager dan een jaar eerder. De consumptie door de overheid loopt terug sinds het derde kwartaal van 2011. Dit komt door een daling van het aantal ambtenaren en het onderwijzend personeel. De zorgkosten voor de overheid waren nog wel hoger dan een jaar eerder.

Uitvoer gestegen

De uitvoer groeide in het eerste kwartaal met 3,8 procent. Dit komt met name door een sterke groei van de wederuitvoer. De uitvoer van Nederlandse producten, waar Nederland meer geld aan verdient, steeg met 0,2 procent licht. Dit betekent wel een opleving na de krimp in het vierde kwartaal.

Bouw gekrompen

De bouw produceerde in het eerste kwartaal bijna 11 procent minder dan een jaar geleden. Dat de bouw zo sterk daalde, kwam vooral doordat er minder kon worden gewerkt. De industrie kromp net als in het vierde kwartaal licht. De delfstoffenwinning kromp omdat er minder gas werd opgepompt dan in het eerste kwartaal van 2011. Ook de zakelijke dienstverlening presteerde slechter, vooral doordat er minder uitzendkrachten werden ingezet.

Iets minder banen

In het eerste kwartaal van 2012 waren er 13 duizend banen van werknemers minder dan in het overeenkomstige kwartaal van 2011. Dit is een daling van 0,2 procent. Het aantal banen in het openbaar bestuur daalde met 17 duizend. Ook in de meeste andere bedrijfstakken waren er in het eerste kwartaal minder banen dan een jaar eerder. Alleen in de handel, vervoer en horeca, de zorg en de informatie en communicatie is het aantal banen gestegen. Na correctie voor seizoeninvloeden ligt het aantal banen 21 duizend lager dan in het voorafgaande kwartaal.

Technische toelichting

Achtergrondinformatie over de ramingen

Er worden van de economische groei en de banenontwikkeling in een kwartaal meerdere ramingen samengesteld. De eerste raming wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk 90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed. Bij de tweede raming van het vierde kwartaal worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

Ook nadien kunnen de cijfers nog worden aangepast. De kwartaalgegevens worden namelijk eenmaal per jaar in juli geijkt aan de jaarcijfers van de nationale rekeningen, die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden geraamd, dan wel herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen worden verrijkt.

Om de bijstellingen in de opeenvolgende ramingen van de economische groei en de banenontwikkeling zo gering mogelijk te houden werkt het CBS voortdurend aan een verbetering van de kwaliteit van de bronstatistieken die ten grondslag liggen aan de genoemde ramingen en aan de gehanteerde methodieken bij de nationale rekeningen. Meer informatie hierover en de algemene overzichten en achtergronden van de bijstellingen zijn te vinden op de website van het CBS onder de themapagina macro-economie/methoden/bijstellingen.

Werkgelegenheid

In dit persbericht wordt ook een eerste raming van het aantal banen van werknemers in het kwartaal gepubliceerd, waarbij een onderverdeling gemaakt wordt naar bedrijfstakken. Zelfstandigen blijven hier buiten beschouwing. De tweede raming van de werkgelegenheid, met daarbij een raming van de beloning van werknemers, wordt tegelijkertijd met de tweede raming van de economische groei gepubliceerd.

Seizoen- en werkdagecorrigeerde gegevens

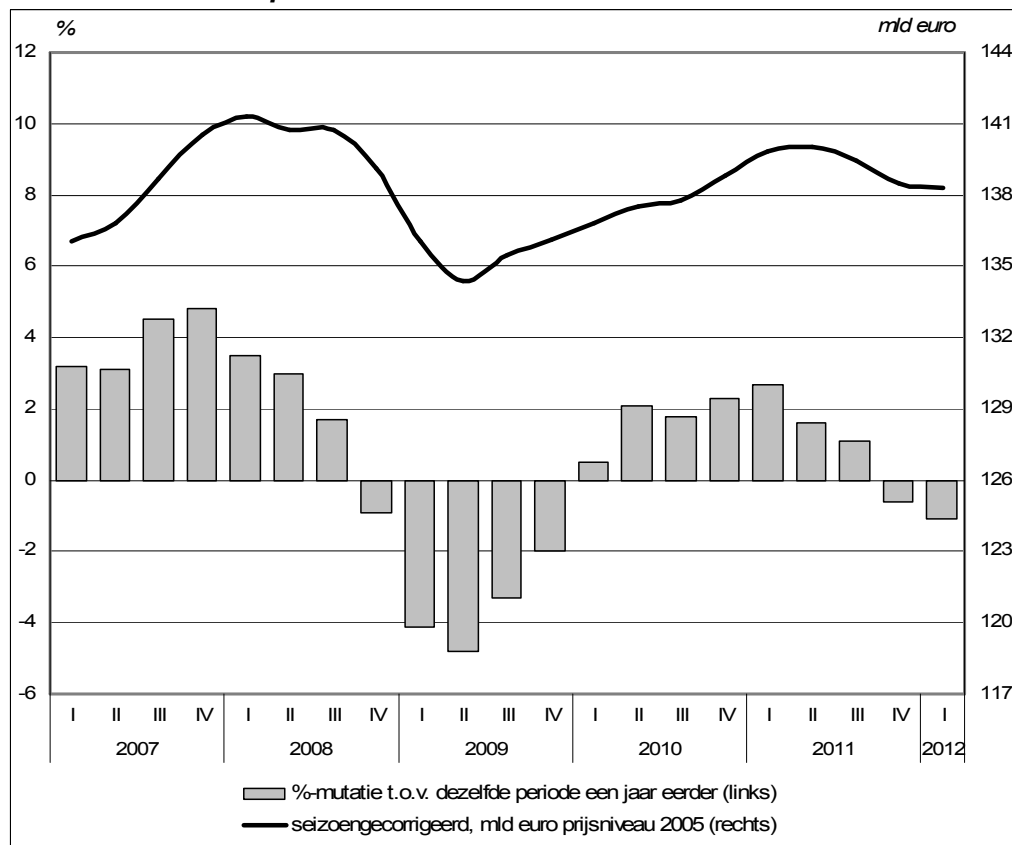
Normale praktijk is dat mutaties worden berekend ten opzichte van het vergelijkbare kwartaal van het voorafgaande jaar. Dit is de gerealiseerde economische groei. Op StatLine wordt daarnaast een mutatie ten opzichte van het voorafgaande jaar gegeven die gecorrigeerd is voor een eventueel verschil in werkdagen. Voor elke werkdag extra ligt de groei namelijk 0,2 à 0,3 procentpunt hoger.

Om een zo goed mogelijk beeld te geven van de conjuncturele stand van zaken wordt de groei voor enkele variabelen zoals het bbp en het aantal banen ook ten opzichte van het voorgaande kwartaal berekend. Hierbij wordt standaard gecorrigeerd voor seizoen- en werkdageffecten. Bij het uitkomen van nieuwe kwartaalcijfers wordt deze seizoen- en werkdagcorrectie steeds opnieuw doorgerekend. Dit leidt doorgaans tot geringe bijstellingen van eerder geraamde cijfers, maar incidenteel tot meer substantiële bijstellingen.

Aanvullende informatie

Aanvullende informatie over de ontwikkelingen binnen de Nederlandse economie in het eerste kwartaal van 2012 is te vinden op de website van het CBS en is bereikbaar via de links bij het persbericht (html-versie). De tweede raming van de economische groei voor het eerste kwartaal van 2012 verschijnt op dinsdag 26 juni 2012.

Bruto binnenlands product: volume

Bron: CBS

Tabel 1: Bruto binnenlands product (marktprijzen)

	Waarde	Volumemutatie t.o.v.		1)#
		zelfde periode vorig jaar	voorgaande periode	
	<i>mld euro</i>	%		
2009	571,1		-3,5	.
2010	588,4		1,7	.
2011	602,1		1,2	.
2009-I	142,9		-4,1	-2,2
II	143,2		-4,8	-1,2
III	137,0		-3,3	0,8
IV	147,9		-2,0	0,5
2010-I	143,4		0,5	0,5
II	148,5		2,1	0,5
III	142,0		1,8	0,2
IV	154,5		2,3	0,8
2011-I	149,7		2,7	0,7
II	152,4		1,6	0,1
III	145,0		1,1	-0,4
IV	155,0		-0,6	-0,7
2012-I	149,2		-1,1	-0,2

1) Gecorrigeerd voor seizoeninvloeden en werkdageffecten.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2: Goederen- en dienstentotalen

	2011	2011				2012
		I	II	III	IV	I
	<i>volumemutatie in % t.o.v. een jaar eerder</i>					
Consumptieve bestedingen	-0,6	0,2	-0,2	-0,9	-1,5	-0,8
w.v. door huishoudens	-1,1	-0,1	-0,6	-1,3	-2,3	-1,1
door overheid	0,2	0,7	0,6	-0,3	-0,2	-0,3
Investeringen in vaste activa	5,8	10,1	4,8	5,0	3,6	-4,2
Veranderingen voorraden 1)	0,5	0,8	0,6	0,3	0,5	0,1
Nationale bestedingen	0,8	2,6	0,7	0,6	-0,7	-2,3
Uitvoer goederen en diensten	3,8	7,4	5,4	2,6	0,0	3,8
Invoer goederen en diensten	3,5	7,9	4,4	2,1	-0,1	2,9
Bruto binnenlands product	1,2	2,7	1,6	1,1	-0,6	-1,1

1) Waarde van verandering voorraden uitgedrukt als percentage van het bbp.

Bron: CBS

Tabel 3: Toegevoegde waarde van producenten (bruto, basisprijzen)

	2011	2011				2012
		I	II	III	IV	I
<i>volumemutatie in % t.o.v. een jaar eerder</i>						
Goederenproducenten	1,5	4,2	1,7	2,7	-2,2	-3,2
Landbouw, bosbouw en visserij	1,7	-0,5	2,2	-1,2	5,7	-1,0
Industrie en energie	0,5	2,9	0,8	3,2	-4,1	-1,1
w.o. Industrie	3,6	7,6	3,9	3,2	-0,2	-0,2
Delfstoffenwinning	-7,7	-5,0	-12,1	6,5	-14,1	-3,5
Bouwnijverheid	4,8	9,9	4,1	2,6	2,2	-10,8
Commerciële dienstverlening	1,3	2,6	2,2	0,9	-0,3	-0,2
w.o. Handel, vervoer en horeca	2,8	6,2	3,9	1,6	-0,3	-0,8
Zakelijke dienstverlening	0,2	-0,3	1,6	-0,4	-0,2	-1,2
Overheid en zorg	1,7	2,4	1,6	1,4	1,6	1,1
Cultuur, recreatie, overige diensten	-0,2	0,6	-0,1	-1,3	0,0	-0,7

Bron: CBS**Tabel 4: Banen van werknemers**

	Aantal banen oorspronkelijk	Verandering t.o.v. zelfde periode vorig jaar	Aantal banen seizoen- gecorrigeerd #	Verandering t.o.v. voorgaande periode #
	X 1000	mutaties in %	x 1000	mutaties in %
2009	7905	-0,8		
2010	7870	-0,4		
2011	7910	0,5		
2009-I	7907	0,2	7982	0,2
II	7937	-0,7	7910	-0,9
III	7909	-1,4	7874	-0,4
IV	7867	-1,4	7855	-0,2
2010-I	7776	-1,7	7851	0,0
II	7894	-0,5	7865	0,2
III	7905	0,0	7874	0,1
IV	7903	0,5	7886	0,2
2011-I	7827	0,6	7906	0,2
II	7942	0,6	7911	0,1
III	7934	0,4	7905	-0,1
IV	7937	0,4	7916	0,1
2012-I	7814	-0,2	7895	-0,3

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 5. Banen van werknemers naar economische activiteit

	2011				2012
	I	II	III	IV	I
	<i>x 1000</i>				
Landbouw, bosbouw en visserij	102	110	120	104	101
Industrie en energie	883	877	873	874	877
Bouwnijverheid	372	374	373	372	363
Handel , vervoer en horeca	1985	2024	2035	2033	2009
Informatie en communicatie	241	242	240	246	242
Financiële dienstverlening	262	261	258	257	256
Verhuur en handel van onroerend goed	70	71	68	72	69
Zakelijke dienstverlening	1270	1324	1342	1324	1268
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	533	528	516	518	516
Onderwijs	520	519	500	511	510
Gezondheids- en welzijnszorg	1323	1343	1341	1356	1337
Cultuur, recreatie, overige diensten	267	271	269	272	264
Totaal	7827	7942	7934	7937	7814
	Absolute mutaties t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar				
Landbouw, bosbouw en visserij	1	0	0	-1	-1
Industrie en energie	-11	-10	-6	-4	-6
Bouwnijverheid	-11	-8	-7	-6	-9
Handel , vervoer en horeca	29	34	31	33	24
Informatie en communicatie	1	3	2	4	1
Financiële dienstverlening	-6	-5	-4	-3	-6
Verhuur en handel van onroerend goed	-1	-1	-1	-1	-1
Zakelijke dienstverlening	22	19	10	11	-2
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	-6	-11	-15	-13	-17
Onderwijs	1	0	-2	-2	-10
Gezondheids- en welzijnszorg	37	31	25	24	14
Cultuur, recreatie, overige diensten	-4	-3	-4	-6	-3
Totaal	51	48	29	34	-13

Bron: CBS